

Προσθήκη Α'. (Σελ. 14).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΜΟΡΓΙΝΩΝ ΧΙΤΩΝΩΝ.

Ἀρχαίαι μαρτυρίαι. Ἀριστοφάνης, Αἰσχίνης καὶ ἀρχαίοι τούτων σχολιασταί, Μοῖσις ὁ Ἀττικιστής, Εὐστάθιος, Ἀρποκρατίων, Σουΐδας, Στεφ. ὁ Βυζάντιος, Πολυδεύκης, Ἐπιστολαὶ Πλάτωνος.—Βοΐκχιος.—Βαφικὸς λειχήν Ἀμοργοῦ, παραγωγή καὶ ἐξαγωγή αὐτοῦ.—Σοννίνης, Τουρνεφόπος, Θ. Χελδράτχ.—Θεόφραστος, Διοσκορίδης.—Συμπέρασμα.

Περὶ τῶν ἀμοργίνων χιτῶνων, ἢ ἀμοργιδίων, ἢ ἀμοργίδων ἔχομεν παρὰ τῶν ἀρχαίων διαφόρους καὶ συγκεχυμένας εἰδήσεις, διότι ἄλλοι μὲν λέγουσιν ὅτι οὕτως ὀνομάζοντο ἐκ τοῦ χρώματος τῆς ἀμόργης, ἄλλοι ἐκ τοῦ τόπου τῆς κατασκευῆς, τῆς Ἀμοργοῦ, καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ εἶδους τῆς ἴλης τοῦ νήματος, ἐξ οὗ ἦσαν ὑφασμένοι, καλουμένης ἀμοργίδος. Εἰς τὰς διαφόρους δὲ ταύτας ἐρμηνείας τῆς παραγωγῆς τοῦ ὀνόματος προσετέθησαν καὶ εἰκασίαι τῶν νεωτέρων μετὰ τὴν εὐρεσιν καὶ ἐν Ἀμοργῷ τοῦ βαφικῆς λειχήνης (*rocella tinctoria*) εἰπόντων, ἄνευ σαφοῦς ἀρχαίας μαρτυρίας, ὅτι οἱ χιτῶνες οὗτοι ἦσαν ῥυθροὶ, καὶ ὅτι κατασκευάζοντο καὶ ἐβάφοντο ἐν Ἀμοργῷ.

Ἐν τοπογραφικῇ μελέτῃ περὶ Ἀμοργοῦ ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον ἐν Προσθήκῃ νὰ διαλάβωμέν τινα περὶ τοῦ προβλήματος τούτου. καίτοι καθαρῶς φιλολογικῷ καὶ ἐρμηνευτικῷ.

Ἀρχαιοτέραν μνείαν τῶν ἀμοργίνων χιτῶνων ποιεῖται Ἀριστοφάνης ἐν Λυσιστράτῃ, στίχ. 150, 735 καὶ 737. Ἐκ τούτου μανθάνομεν ὅτι τὰ ἀμόργινα χιτῶνια ἦσαν διαφανῆ, ὥστε διεφαίνοντο σχεδὸν γυμναὶ αἱ φέρουσαι ταῦτα· διὸ καὶ ἡ Λυσιστράτη παροτρύνει τὰς γυναῖκας νὰ ἐνδυθῶσι τοὺς ἀμοργίνους χιτῶνας, καὶ νὰ παρατίλλωσι τὸ δέλτα, ὅπως ἐξάμωσι τὸν ἔρωτα τῶν ἀνδρῶν. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ κωμικοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ρήτορος Αἰσχίνου προκύπτει ὅτι τὰ ἀμόργινα κατασκευάζοντο ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. Ὁ Ἀριστοφάνης ἐν Λυσιστράτῃ παριστᾷ νέας γυναῖκας ἐκ τῶν συνελθουσῶν ἐν τῇ Πνεκί, αἵτινες ὑπὸ τὸ πρόσχημα νὰ ἴδωσι τοὺς ἀνδρας των, λέγουσιν ἄλλη μὲν ὅτι ἀπέρχεται ἵνα μὴ οἱ σῆτες κατακόψωσι τὰ μιλήσια ἔρια, ἄλλη δ' ὅτι κατέλειπεν εἰς τὸν οἶκόν της τὴν «ἀμοργίδα ἄλοπον,» ὃ

